

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ**НАКАЗ****12.10.2010 № 1202**

**Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
01 листопада 2010 р.
за № 1017/18312**

**Про затвердження національних положень (стандартів)
бухгалтерського обліку в державному секторі**

{Із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства фінансів
№ 1343 від 17.12.2012
№ 1163 від 25.11.2014
№ 664 від 23.07.2015
№ 394 від 28.03.2016
№ 571 від 13.06.2017
№ 976 від 29.11.2017
№ 432 від 20.07.2020
№ 312 від 03.10.2022}

Відповідно до частини другої статті 6 Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" та на виконання Стратегії модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі на 2007-2015 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 16.01.2007 № 34, **НАКАЗУЮ**:

1. Затвердити національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 "Основні засоби", 122 "Нематеріальні активи" та 123 "Запаси", схвалені Методологічною радою з бухгалтерського обліку при Міністерстві фінансів України, що додаються.

2. Скасувати наказ Міністерства фінансів України від 30.11.2009 № 1396 "Про затвердження Змін до деяких положень (стандартів) бухгалтерського обліку", зареєстрований у Міністерстві юстиції України 23.12.2009 за № 1239/17255.

3. Управлінню методології бухгалтерського обліку (Пархоменко В.М.):

3.1. Забезпечити подання цього наказу в п'ятиденний строк після його видання у встановленому порядку на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

3.2. У десятиденний строк з дня державної реєстрації цього наказу в Міністерстві юстиції України забезпечити його оприлюднення на офіційному веб-сайті Міністерства фінансів України в мережі Інтернет.

4. Установити, що цей наказ набирає чинності з 01 січня 2015 року.

{Пункт 4 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 1343 від 17.12.2012}

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра фінансів України Єфименко Т.І.

Міністр**Ф. Ярошенко**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
фінансів України
12.10.2010 № 1202

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
01 листопада 2010 р.
за № 1017/18312

НАЦІОНАЛЬНЕ ПОЛОЖЕННЯ (СТАНДАРТ) **бухгалтерського обліку в державному секторі 121 "Основні** **засоби"**

{У тексті Національного положення (стандарту) слова "суб'єкт бухгалтерського обліку в державному секторі" в усіх числах та відмінках замінено словами "суб'єкт державного сектору" у відповідних числах та відмінках згідно з Наказом Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014}

I. Загальні положення

1. Це Національне положення (стандарт) визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку та розкриття у фінансовій звітності інформації про основні засоби, інші необоротні матеріальні активи (далі - основні засоби) та незавершені капітальні інвестиції в необоротні матеріальні активи.

{Пункт 1 розділу I в редакції Наказу Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014}

2. Норми цього Національного положення (стандарту) застосовуються суб'єктами державного сектору (далі - суб'єкти державного сектору).

{Пункт 2 розділу I із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014}

3. Це Національне положення (стандарт) не поширюється на основні засоби, що утримуються з метою продажу, інвестиційну нерухомість, довгострокові біологічні активи, невідтворювані природні ресурси та корисні копалини, особливості обліку яких визначаються іншими національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку в державному секторі.

4. Терміни, що використовуються в національних положеннях (стандартах) бухгалтерського обліку в державному секторі, мають таке значення:

активи - ресурси, контрольовані суб'єктом державного сектору у результаті минулих подій, використання яких, як очікується, приведе до отримання економічних вигід у майбутньому, та/або матимуть потенціал корисності;

{Абзац другий пункту 4 розділу I із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 664 від 23.07.2015}

активний ринок - ринок, якому притаманні такі умови:

предмети, що продаються та купуються на цьому ринку, є однорідними;

у будь-який час можна знайти зацікавлених продавців і покупців;

інформація про ринкові ціни є загальнодоступною;

амортизація - систематичний розподіл вартості необоротних активів, яка амортизується, протягом строку їх корисного використання (експлуатації);

вартість, яка амортизується, - первісна або переоцінена вартість необоротних активів, за вирахуванням їх ліквідаційної вартості;

група основних засобів - сукупність однотипних за технічними характеристиками, призначенням та умовами використання об'єктів основних засобів;

залишкова вартість - різниця між первісною (переоціненою) вартістю необоротного активу і сумою його зносу;

{Абзац десятий пункту 4 розділу I із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 312 від 03.10.2022}

зменшення корисності - втрата економічної вигоди або потенціалу корисності в сумі перевищення залишкової вартості активу над сумою очікуваного відшкодування;

знос основних засобів - сума амортизації об'єкта основних засобів з початку його корисного використання;

ліквідаційна вартість - сума коштів або вартість інших активів, яку суб'єкт державного сектору очікує отримати від реалізації (ліквідації) необоротних активів після закінчення строку їх корисного використання (експлуатації), за вирахуванням витрат, пов'язаних з продажем (ліквідацією);

незавершені капітальні інвестиції в необоротні матеріальні активи - капітальні інвестиції у будівництво, виготовлення, реконструкцію, модернізацію, придбання об'єктів необоротних матеріальних активів, введення яких в експлуатацію на дату балансу не відбулося;

{Абзац чотирнадцятий пункту 4 розділу I із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014}

основні засоби - матеріальні активи, які утримуються для використання їх у виробництві/діяльності або при постачанні товарів, виконанні робіт і наданні послуг для досягнення поставленої мети та/або задоволення потреб суб'єкта державного сектору або здавання в оренду іншим особам і використовуються, за очікуванням, більше одного року;

первісна вартість - історична (фактична) вартість активів у сумі грошових коштів або справедливої вартості інших активів, сплачених (переданих, витрачених) для придбання (створення) активів;

переоцінена вартість - вартість активів після їх переоцінки;

подібні об'єкти - об'єкти, які мають однакове функціональне призначення та однакову справедливу вартість;

потенціал корисності активів - наявні та потенційні можливості, які отримає суб'єкт державного сектору від використання активів, що безпосередньо не генерують надходження грошових коштів, для досягнення поставленої мети та/або задоволення потреб;

справедлива вартість - сума, за якою можна продати актив або оплатити зобов'язання за звичайних умов на певну дату;

{Абзац двадцятий пункту 4 розділу I в редакції Наказу Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014}

строк корисного використання (експлуатації) - очікуваний період у часі, протягом якого активи будуть використовуватися суб'єктом державного сектору або з їх використанням буде виготовлено (виконано) очікуваний суб'єктом державного сектору обсяг продукції (робіт, послуг);

суб'єкти державного сектору - розпорядники бюджетних коштів, Державна казначейська служба України та фонди загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування;

{Абзац двадцять другий пункту 4 розділу I в редакції Наказу Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014}

сума очікуваного відшкодування необоротного активу - найбільша з двох оцінок: чиста вартість реалізації або теперішня вартість майбутніх чистих грошових надходжень від використання необоротного активу, включаючи його ліквідаційну вартість;

чиста вартість реалізації необоротного активу - справедлива вартість необоротного активу, за вирахуванням очікуваних витрат на його реалізацію.

II. Визнання та первісна оцінка основних засобів

1. Одиницею обліку основних засобів є об'єкт основних засобів, а саме:

закінчений пристрій з усіма пристосуваннями і приладдям до нього;

конструктивно відокремлений предмет, призначений для виконання певних самостійних функцій;

відокремлений комплекс конструктивно з'єднаних предметів однакового або різного призначення, що мають для їх обслуговування загальні пристосування, приладдя, керування та єдиний фундамент, унаслідок чого кожен предмет може виконувати свої функції, а комплекс - певну роботу тільки в складі комплексу, а не самостійно;

інший актив, що відповідає визначенню основних засобів, або частина такого активу, що контролюється суб'єктом державного сектору.

Якщо один об'єкт основних засобів складається з частин, які мають різний строк корисного використання (експлуатації), то кожна з цих частин може визнаватися в бухгалтерському обліку як окремий об'єкт основних засобів.

2. Об'єкт основних засобів визнається активом, коли:

існує ймовірність отримання суб'єктом державного сектору майбутніх економічних вигід, пов'язаних з його використанням, та/або він має потенціал корисності для суспільства; і вартість об'єкта основних засобів може бути визначена.

3. Основні засоби класифікуються за такими групами:

3.1. Основні засоби:

3.1.1. Земельні ділянки.

3.1.2. Капітальні витрати на поліпшення земель.

3.1.3. Будинки, споруди та передавальні пристрої, активи інфраструктури.

{Підпункт 3.1.3 підпункту 3.1 пункту 3 розділу II із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 312 від 03.10.2022}

3.1.4. Машини та обладнання.

3.1.5. Транспортні засоби.

3.1.6. Інструменти, прилади, інвентар.

3.1.7. Тварини, багаторічні насадження та плодоносні рослини.

{Підпункт 3.1.7 підпункту 3.1 пункту 3 розділу II із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014; в редакції Наказу Міністерства фінансів № 976 від 29.11.2017}

{Підпункт 3.1.8 підпункту 3.1 пункту 3 розділу II виключено на підставі Наказу Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014}

3.1.8. Інші основні засоби.

3.2. Інші необоротні матеріальні активи включають:

3.2.1. Музейні фонди.

3.2.2. Бібліотечні фонди.

3.2.3. Малоцінні необоротні матеріальні активи.

{Абзац другий підпункту 3.2.3 підпункту 3.2 пункту 3 розділу II виключено на підставі Наказу Міністерства фінансів № 432 від 20.07.2020}

3.2.4. Білизну, постільні речі, одяг та взуття.

3.2.5. Природні ресурси.

3.2.6. Інвентарну тару.

3.2.7. Необоротні матеріальні активи спеціального призначення.

{Підпункт 3.2.7 підпункту 3.2 пункту 3 розділу II в редакції Наказу Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014}

3.2.8. Інші необоротні матеріальні активи.

{Підпункт 3.2.8 підпункту 3.2 пункту 3 розділу II в редакції Наказу Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014}

{Підпункт 3.3 пункту 3 розділу II виключено на підставі Наказу Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014}

4. Об'єкт основних засобів оцінюється за первісною вартістю, якою є:

вартість придбання у разі придбання за плату;

собівартість виробництва у разі самостійного виготовлення (створення);

справедлива вартість у разі отримання без оплати від фізичних та юридичних осіб (крім суб'єктів державного сектору);

первісна (переоцінена) вартість основних засобів у разі отримання без оплати від суб'єктів державного сектору;

справедлива вартість у разі отримання об'єкта основних засобів у результаті обміну на інший актив згідно із законодавством;

{Абзац шостий пункту 4 розділу II в редакції Наказів Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014, № 312 від 03.10.2022}

умовна вартість у разі відсутності активного ринку.

5. Первісна вартість об'єкта основних засобів у разі придбання за плату складається з таких витрат:

суми, що сплачують постачальникам активів та підрядникам за виконання будівельно-монтажних робіт (без непрямих податків);

реєстраційні збори, державне мито та аналогічні платежі, що здійснюються у зв'язку з придбанням (отриманням) прав на об'єкт основних засобів;

суми ввізного мита;

суми непрямих податків у зв'язку з придбанням (створенням) основних засобів (якщо вони не відшкодовуються суб'єктові державного сектору);

витрати зі страхування ризиків доставки основних засобів;

витрати на транспортування, установку, монтаж, налагодження основних засобів;

інші витрати, безпосередньо пов'язані з доведенням основних засобів до стану, у якому вони придатні для використання із запланованою метою.

Фінансові витрати не включаються до первісної вартості основних засобів, придбаних (створених) повністю або частково за рахунок запозичень (за винятком фінансових витрат, які включаються до собівартості кваліфікаційних активів відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі).

{Абзац дев'ятий пункту 5 розділу II в редакції Наказу Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014}

6. Собівартість виробництва (створення) об'єкта основних засобів складається з витрат, понесених суб'єктом державного сектору на його виготовлення (створення), з урахуванням витрат, передбачених пунктом 5 цього розділу.

7. Первісною вартістю основних засобів, отриманих безоплатно від фізичних та юридичних осіб (крім суб'єктів державного сектору), є їх справедлива вартість на дату отримання з урахуванням витрат, передбачених пунктом 5 цього розділу.

Первісною вартістю основних засобів, отриманих безоплатно від фізичних та юридичних осіб (крім суб'єктів державного сектору), може бути вартість, щодо якої є достовірна інформація, зокрема згідно з відповідними первинними документами, з урахуванням витрат, передбачених пунктом 5 цього розділу.

{Пункт 7 розділу II доповнено новим абзацом згідно з Наказом Міністерства фінансів № 664 від 23.07.2015}

8. Первісна вартість основних засобів, отриманих безоплатно від суб'єктів державного сектору, дорівнює первісній (переоціненій) вартості основних засобів суб'єкта державного сектору, що їх передав, з урахуванням витрат, передбачених пунктом 5 цього розділу, з наведенням нарахованої суми зносу.

У разі якщо відсутня достовірна інформація щодо первісної вартості основних засобів, первісна вартість визначається на рівні справедливої вартості на дату отримання, оцінка якої проводиться відповідно до законодавства.

{Пункт 8 розділу II доповнено новим абзацом згідно з Наказом Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014}

9. Умовна вартість застосовується до активів (за відсутності активного ринку, а також у разі використання повноважень конфіскації, безоплатної передачі), що мають історично успадковану вартість та потенціал корисності, який обмежується характеристиками культурної або історичної спадщини, зокрема музейні фонди (історичні будинки та пам'ятники, археологічні ділянки, заповідники та природоохоронні зони, твори мистецтва тощо).

{Абзац перший пункту 9 розділу II із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014}

У разі зміни потенціалу корисності активів, зокрема використання історичного будинку як офісного приміщення, його визнання і оцінювання здійснюються подібно до загальної оцінки основних засобів. Розмір умовної вартості може визначатися законодавчими та іншими нормативно-правовими актами або складатися з сум страхування від пожежі, крадіжок, втрат, пошкоджень або іншої можливої шкоди.

10. Первісною вартістю об'єкта основних засобів, отриманого у результаті обміну на інший актив згідно із законодавством, є його справедлива вартість на дату оприбуткування. Якщо справедливу вартість отриманого або переданого об'єкта основних засобів визначити неможливо, первісною вартістю отриманого об'єкта основних засобів є первісна (переоцінена) вартість переданого активу з урахуванням суми зносу.

{Пункт 10 розділу II в редакції Наказів Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014, № 312 від 03.10.2022}

11. Якщо об'єкт основних засобів складається з різних компонентів, які мають різні строки корисного використання (експлуатації), або надають економічні вигоди суб'єкту державного сектору різними способами, або мають різний потенціал корисності, що зумовлює необхідність застосування різних норм амортизації, доцільно розподіляти сукупні витрати на придбання (створення) цього об'єкта за його компонентами з окремим обліком кожного компонента.

Після первісного визнання об'єкта основних засобів як активу його облік ведеться за первісною вартістю.

{Абзац другий пункту 11 розділу II із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 664 від 23.07.2015}

12. Для інших необоротних матеріальних активів застосовується спрощений, груповий або інший специфічний порядок обліку.

{Розділ II доповнено новим пунктом 12 згідно з Наказом Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014}

13. Книги, посібники та інші видання, що входять до фонду бібліотек, обліковуються за груповим обліком. Витрати на ремонт та реставрацію книг, у тому числі і на повторні палітурні роботи, на збільшення вартості книг не відносяться, а визнаються витратами звітного періоду, в якому вони були понесені.

{Розділ II доповнено новим пунктом 13 згідно з Наказом Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014; із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 664 від 23.07.2015}

III. Оцінка після первісного визнання та переоцінка основних засобів

1. Витрати на поліпшення об'єкта основних засобів (реконструкцію (реставрацію), модернізацію, добудову, дообладнання) збільшують його первісну вартість протягом усього строку використання, якщо існує ймовірність отримання суб'єктом державного сектору майбутніх економічних вигід, що перевищують первісно оцінений рівень його продуктивності, та/або збільшення потенціалу корисності цього об'єкта.

2. Витрати на утримання об'єкта основних засобів (проведення технічного нагляду, технічного обслуговування та ремонту), які здійснюються для відновлення або підтримання суб'єктом державного сектору майбутніх економічних вигід або потенціалу корисності на первісно оціненому рівні продуктивності об'єкта основних засобів, визнаються витратами звітного періоду, в якому вони були понесені.

3. У разі прийняття рішення суб'єктом державного сектору об'єкт основних засобів може переоцінюватися, якщо залишкова вартість цього об'єкта суттєво відрізняється від його справедливої вартості на річну дату балансу. У разі переоцінки об'єкта основних засобів здійснюється одночасна переоцінка всіх об'єктів групи основних засобів, до якої належить цей об'єкт.

{Абзац перший пункту 3 розділу III із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 664 від 23.07.2015}

Переоцінка основних засобів тієї групи, об'єкти якої вже зазнали переоцінки, надалі має проводитися з такою регулярністю, щоб їх залишкова вартість на річну дату балансу суттєво не відрізнялася від справедливої вартості.

{Абзац другий пункту 3 розділу III із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 664 від 23.07.2015}

Не підлягають переоцінці малоцінні необоротні матеріальні активи і бібліотечні фонди, якщо амортизація їх вартості здійснюється за методом, викладеним у пункті 8 розділу IV цього Національного положення (стандарту).

{Абзац третій пункту 3 розділу III із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 312 від 03.10.2022}

Рішення про проведення переоцінки об'єктів основних засобів суб'єктом державного сектору погоджується з органом, уповноваженим управляти об'єктами державної (комунальної) власності, якщо такий визначено.

{Пункт 3 розділу III доповнено новим абзацом згідно з Наказом Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014}

4. Порогом суттєвості для проведення переоцінки об'єктів основних засобів приймається величина, що дорівнює 10-відсотковому відхиленню залишкової вартості об'єктів основних засобів від їх справедливої вартості.

5. Переоцінена первісна вартість та сума зносу об'єкта основних засобів визначаються множенням відповідно первісної вартості і суми зносу об'єкта основних засобів на індекс переоцінки. Індекс переоцінки визначається діленням справедливої вартості об'єкта, який переоцінюється, на його залишкову вартість.

{Абзац другий пункту 5 розділу III виключено на підставі Наказу Міністерства фінансів № 312 від 03.10.2022}

6. Відомості про зміни первісної вартості та суми зносу основних засобів заносяться до реєстрів їх аналітичного обліку.

7. Сума дооцінки залишкової вартості об'єкта основних засобів суб'єктом державного сектору зараховується до капіталу у дооцінках, а сума уцінки - до складу витрат звітного періоду, крім випадків, наведених у пункті 8 цього розділу.

{Пункт 7 розділу III із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014}

8. Якщо до проведення дооцінки відбулася уцінка об'єкта основних засобів, то сума його дооцінки визнається доходами суб'єкта державного сектору у сумі, що не перевищує суми зазначеної уцінки, із зарахуванням суми перевищення до капіталу у дооцінках звітного року.

{Абзац перший пункту 8 розділу III із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014}

Якщо у звітному році до проведення уцінки відбулася дооцінка об'єкта основних засобів, то сума його уцінки зараховується на зменшення капіталу у дооцінках, але не більше суми дооцінки, із включенням різниці до складу витрат звітного періоду.

{Абзац другий пункту 8 розділу III із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014}

9. Перевищення сум попередніх дооцінок об'єкта основних засобів над сумою попередніх уцінок залишкової вартості цього об'єкта основних засобів щорічно у сумі, пропорційній нарахуванню амортизації, відноситься до накопиченого фінансового результату виконання кошторису з одночасним зменшенням капіталу у дооцінках, а при вибутті об'єкта основних засобів - на всю суму залишку перевищення сум попередніх дооцінок цього об'єкта основних засобів над сумою попередніх уцінок.

{Пункт 9 розділу III в редакції Наказу Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014}

IV. Амортизація основних засобів

1. Об'єктом амортизації є вартість, яка амортизується.

2. Не підлягають амортизації земельні ділянки, музейні фонди (пам'ятки культурної спадщини національного або місцевого значення, які внесені (підлягають внесенню) до Державного реєстру нерухомих пам'яток України, унікальні документи Національного архівного фонду України, які внесені (підлягають внесенню) до Державного реєстру національного культурного надбання, які зберігаються в бібліотеках згідно із Законом України "Про Національний архівний фонд та архівні установи", рідкісні та особливо цінні документи та колекції, які є частиною бібліотечних фондів, що внесені (підлягають внесенню) до Державного реєстру національного культурного надбання України, тощо як об'єкти з невизначеним строком корисного використання), піддослідні тварини, багаторічні насадження, що не досягли експлуатаційного віку, природні ресурси, незавершені капітальні інвестиції.

{Пункт 2 розділу IV із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014, № 664 від 23.07.2015}

3. Нарахування амортизації здійснюється протягом строку корисного використання (експлуатації) об'єкта основних засобів при визнанні цього об'єкта активом (при зарахуванні на баланс) і призупиняється на період його реконструкції, модернізації, добудови, дообладнання та консервації. Також амортизація не нараховується на об'єкти основних засобів, доступ до яких обмежений у зв'язку з тим, що вони перебувають на тимчасово окупованій території та/або на території проведення антитерористичної операції та/або в районах проведення воєнних (бойових) дій у період дії воєнного стану.

{Абзац перший пункту 3 розділу IV із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства фінансів № 664 від 23.07.2015, № 312 від 03.10.2022}

{Абзац другий пункту 3 розділу IV виключено на підставі Наказу Міністерства фінансів № 312 від 03.10.2022}

4. При визначенні строку корисного використання (експлуатації) об'єкта основних засобів враховуються такі чинники:

очікуване використання об'єкта основних засобів суб'єктом державного сектору. Використання оцінюють виходячи з очікуваної потужності або фізичної продуктивності об'єкта основних засобів;

очікуваний моральний та фізичний знос, який залежить від інтенсивності використання об'єкта основних засобів, наявності та якості сервісного обслуговування;

{Абзац третій пункту 4 розділу IV із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 312 від 03.10.2022}

технічне застарівання, яке виникає внаслідок змін та вдосконалення виробництва або від зміни ринкового попиту на продукт чи послуги, що надаються об'єктом основних засобів;

{Абзац четвертий пункту 4 розділу IV із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 312 від 03.10.2022}

правові або подібні обмеження на використання об'єкта основних засобів.

5. Строк корисного використання (експлуатації) та ліквідаційна вартість об'єкта основних засобів переглядаються на кінець звітного року у разі зміни очікуваних економічних вигод від його використання.

Амортизація об'єкта основних засобів нараховується, з урахуванням нового строку корисного використання та ліквідаційної вартості, починаючи з місяця, наступного за місяцем зміни строку корисного використання та/або ліквідаційної вартості.

Зміна строку корисного використання та зміна ліквідаційної вартості об'єкта основних засобів відображаються як зміни облікових оцінок відповідно до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку в державному секторі 125 "Зміни облікових оцінок та виправлення помилок", затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 24 грудня 2010 року № 1629, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 20 січня 2011 року за № 90/18828.

{Розділ IV доповнено пунктом 5 згідно з Наказом Міністерства фінансів № 312 від 03.10.2022}

6. Вартість об'єкта основних засобів розподіляється на систематичній основі протягом строку його корисного використання (експлуатації) шляхом нарахування амортизації на дату балансу. За рішенням керівника суб'єкта державного сектору у розпорядчому документі про облікову політику може бути передбачено нарахування амортизації на річну дату балансу.

{Абзац перший пункту розділу IV в редакції Наказу Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014; із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 664 від 23.07.2015}

Місячна сума амортизації визначається діленням річної суми амортизації на 12.

Нарахування амортизації починається з місяця, наступного за місяцем, у якому об'єкт основних засобів став придатним для корисного використання та введений в експлуатацію.

{Абзац третій пункту розділу IV із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 664 від 23.07.2015}

Нарахування амортизації припиняється, починаючи з місяця, наступного за місяцем вибуття об'єкта основних засобів, переведення його на реконструкцію, модернізацію, добудову, дообладнання, консервацію.

При вибутті об'єкта основних засобів суб'єкт державного сектору нараховує амортизацію в місяці його вибуття.

{Пункт розділу IV доповнено новим абзацом згідно з Наказом Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014; в редакції Наказу Міністерства фінансів № 664 від 23.07.2015}

{Абзац шостий пункту 5 розділу IV виключено на підставі Наказу Міністерства фінансів № 664 від 23.07.2015}

7. Амортизацію основних засобів (крім інших необоротних матеріальних активів, амортизація вартості яких здійснюється за методом, визначеним у пункті 8 цього розділу) суб'єкти державного сектору нараховують із застосуванням прямолінійного методу.

{Пункт розділу IV із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства фінансів № 664 від 23.07.2015, № 312 від 03.10.2022}

8. Амортизація необоротних матеріальних активів, зазначених у підпункті 3.2 (крім підпункту 3.2.7) пункту 3 розділу II цього Національного положення (стандарту), нараховується в першому місяці передачі у використання об'єкта необоротних активів у розмірі 50 відсотків його первісної вартості та решта 50 відсотків первісної вартості - у місяці їх вилучення з активів (списання з балансу).

{Абзац перший пункту розділу IV із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 664 від 23.07.2015}

Переоцінка таких необоротних матеріальних активів, що перебувають у використанні (експлуатації), не проводиться.

9. Суму нарахованої амортизації суб'єкт державного сектору відображає збільшенням суми зносу основних засобів та витрат, крім випадків, коли сума нарахованої амортизації включається до собівартості іншого активу і балансової вартості такого активу.

{Пункт 9 розділу IV із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 312 від 03.10.2022}

V. Зменшення корисності основних засобів

1. Сума втрат від зменшення корисності об'єкта основних засобів відображається збільшенням суми зносу основних засобів та витрат.

2. Якщо об'єкт основних засобів відображається в бухгалтерському обліку за переоціненою вартістю, то сума втрат від зменшення корисності відображається у порядку, передбаченому абзацом другим пункту 8 розділу III цього Національного положення (стандарту), а сума вигід від відновлення корисності - у порядку, передбаченому абзацом першим пункту 8 розділу III цього Національного положення (стандарту).

3. Сума вигід від відновлення корисності об'єкта основних засобів відображається визнанням доходу суб'єкта державного сектору з одночасним зменшенням суми зносу основних засобів.

VI. Вибуття основних засобів

1. Визнання об'єкта основних засобів активом суб'єкта державного сектору припиняється у разі його ліквідації, вибуття внаслідок продажу, передачі без оплати або невідповідності критеріям визнання активом.

2. Надходження, отримані в результаті продажу основних засобів, вважаються доходами суб'єкта державного сектору, крім доходів від продажу майна, які вважаються доходами відповідного бюджету.

{Абзац перший пункту 2 розділу VI із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014, № 664 від 23.07.2015}

Фінансовий результат від вибуття об'єктів основних засобів визначається вирахуванням з доходу від вибуття основних засобів їх залишкової вартості, непрямих податків і витрат, пов'язаних з вибуттям основних засобів.

3. У разі вибуття об'єкта основних засобів з балансу списуються його первісна (переоцінена), балансова вартість та сума зносу.

{Пункт 3 розділу VI із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014, № 312 від 03.10.2022}

4. Вибуття основних засобів здійснюється у порядку, визначеному законодавством.

{Розділ VI доповнено новим пунктом згідно з Наказом Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014}

5. Усі вузли, деталі, матеріали та агрегати розібраного та демонтованого обладнання, придатні для ремонту іншого обладнання чи для подальшого використання, а також матеріали, отримані в результаті списання основних засобів, оприбутковуються з відображенням на рахунках бухгалтерського обліку запасів. Отримані в результаті списання основні засоби оприбутковуються з відображенням на рахунках бухгалтерського обліку основних засобів.

{Абзац перший пункту 5 розділу VI із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 571 від 13.06.2017}

Непридатні для використання вузли, деталі, матеріали та агрегати оприбутковуються як вторинна сировина (металобрухт тощо).

Оцінка придатних вузлів, деталей, матеріалів та агрегатів, отриманих в результаті списання основних засобів, проводиться за чистою вартістю реалізації або в оцінці можливого їх використання, яка може бути визначена, виходячи з вартості подібних запасів за наявності їх на балансі суб'єкта державного сектору з урахуванням ступеня їх придатності до експлуатації.

Сума оприбуткованих активів, отриманих від ліквідації та розбирання необоротних активів, які залишені для ремонту та інших потреб установи, визнається доходом спеціального фонду суб'єкта державного сектору.

{Абзац четвертий пункту 5 розділу VI із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 571 від 13.06.2017}

{Розділ VI доповнено новим пунктом згідно з Наказом Міністерства фінансів № 664 від 23.07.2015}

VII. Розкриття інформації про основні засоби у примітках до фінансової звітності

1. У примітках до фінансової звітності інформація про основні засоби наводиться окремо за кожною групою:

1.1. Первісна (переоцінена) вартість та сума зносу на початок та кінець звітного року.

{Підпункт 1.1 пункту 1 розділу VII із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014, № 312 від 03.10.2022}

1.2. Сума надходження основних засобів за звітний період.

1.3. Діапазон строків корисного використання (мінімальні та максимальні).

{Пункт 1 розділу VII доповнено новим підпунктом 1.3 згідно з Наказом Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014}

1.4. Сума збільшення або зменшення первісної (переоціненої) вартості за звітний рік у результаті переоцінок та зменшення/відновлення корисності.

1.5. Первісна (переоцінена) вартість та сума зносу основних засобів, які вибули за звітний рік.

{Підпункт 1.5 пункту 1 розділу VII в редакції Наказу Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014}

1.6. Сума нарахованої амортизації за звітний рік.

1.7. Інші зміни первісної (переоціненої) вартості та суми зносу основних засобів за звітний рік.

- 1.8. Сума капітальних інвестицій в основні засоби за звітний рік.
{Підпункт 1.8 пункту 1 розділу VII із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014}
- 1.9. Сума зобов'язань згідно з договорами, пов'язаними з придбанням у майбутньому основних засобів.
2. У примітках до фінансової звітності наводиться також інформація про:
{Пункт 2 розділу VII із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014}
- 2.1. Суму основних засобів, отриманих безоплатно.
{Підпункт 2.1 пункту 2 розділу VII в редакції Наказу Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014}
- 2.2. Первісну (переоцінену) вартість і суму зносу основних засобів, щодо яких існують передбачені законодавством обмеження володіння, користування та розпорядження.
{Підпункт 2.2 пункту 2 розділу VII в редакції Наказу Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014}
- 2.3. Вартість об'єкта основних засобів, що тимчасово не використовується.
{Пункт 2 розділу VII доповнено новим підпунктом 2.3 згідно з Наказом Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014}
- 2.4. Вартість повністю амортизованого об'єкта основних засобів, який ще використовується.
{Пункт 2 розділу VII доповнено новим підпунктом 2.4 згідно з Наказом Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014}
- 2.5. Вартість об'єкта основних засобів, який вибув з активного використання та утримується для продажу, передачі без оплати.
{Пункт 2 розділу VII доповнено новим підпунктом 2.5 згідно з Наказом Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014}
- {Пункт 3 розділу VII виключено на підставі Наказу Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014}
- {Пункт 4 розділу VII виключено на підставі Наказу Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014}

Начальник
Управління методології
бухгалтерського обліку

В.М. Пархоменко

Про затвердження національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі
Наказ; Мінфін України від 12.10.2010 № 1202
Редакція від **01.01.2023**, підстава — [з1254-22](#)
Постійна адреса:
<https://zakon.rada.gov.ua/go/z1017-10>

Законодавство України
станом на 10.03.2025
чинний

z1017-10

Публікації документа

- Офіційний вісник України від 19.11.2010 — 2010 р., № 86, стор. 226, стаття 3067, код акта 53365/2010